Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 426 / 2021

Il-Pulizija

(Spettur Christian Abela)

vs

Firas Ale (21M-009)

Muhamed Teqer (21M-012)

ommisses

Illum, 22 ta' Dicembru, 2021

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellanti Firas Ale ta' 16 il-sena, Nazzjonalita Sirjana, iben Ale u Haia, imwieled Daraa nhar il-31/08/2005 u prezentament jirrisjedi gewwa HTV u detentur ta' numru tal-Pulizija 21M-009, Muhamed Teqer ta' 17 il-sena, Nazzjonalita Sirjana, iben Teqer u Shadia, imwieled Daraa nhar l-01/01/2004 u prezentament jirrisjedi gewwa HTV u detentur ta' numru tal-pulizija 21M-012 u ommisses akkuzati quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fis-27 ta' Novembru, 2021, u fil-jiem ta' qabel f dawn il-gzejjer iffalsifikaw, biddlu jew ghamlu xi tibdil f' karti tal- identita' jew uzaw jew kellhom fil-pussess taghhom xi karti tal- identita' li huma kienu jafu li gew iffalsifikati, imbiddla jew sar xi tibdil fihom (Kap 61, Sec 5 tal-Ligijiet ta' Malta).

Kif ukoll nakkuzahom talli matul l-istess zmien, lok u cirkostanzi ghamlu falsifikazzjoni ohra jew xjentement ghamlu uzu minn xi dokumenti ohra iffalsifikati, fid-dokumenti fuq imsemmija (Kap 9, Sec 189 tal-Ligijiet ta' Malta).

Kif ukoll nakkuzahom talli matul l-istess zmien, lok u cirkostanzi iffalsifikaw xi dokumenti jew kopji vera ta' dokumenti jew registrazzjonijiet maghmula skond l-Att dwar l-Immigrazzjoni (Kap 217, Sec 32(1f) tal-Ligijiet ta' Malta).

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta' nhar it-28 ta' Novembru, 2021, fejn il-Qorti wara li rat Artikolu 7, 8 u 189 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, Artikolu 5 tal-Kapitolu 61 tal-Ligijiet ta' Malta u Artikolu 32 (1) (f) tal-Kapitolu 217 tal-Ligijiet ta' Malta sabet lill-imputati Firas Ale, Muhamed Teqer u Muhamed Ahmed Shpat hatja tal imputazzjonijiet migjuba fil-konfront taghhom u ikkundannathom ghal sitt (6) xhur prigunerija effettiva kull wiehed.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellanti Firas Ale u Muhamed Teqer, ipprezentat fir-Registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar it-3 ta' Dicembru, 2021, fejn talbu lil din l-Onorabbli Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f' dik il-parti tas-sejbien ta' htija pero tikkancella il-piena u minflokk taghti piena aktar ekwa u gusta.

Rat l-aggravvji tal-appellenti huma cari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

1. Illi l-appellanti huma konxji tal-gurisprudenza Maltija li appell mill-piena wara sentenza moghtija in segwitu ghall-ammissjoni nkondizzjonata huwa xi ftit jew wisq odjuz. Fis sentenza fl-ismijiet **<u>Ir-Repubblika ta' Malta vs. Serag F. H. Ben Abid</u>** deciza nhar 1-4 ta' Dicembru 2003 il-Qorti ta' l-Appell qalet li:

> *Issa fit-termini tal-gurisprudenza armai kostanti tal-Qrati taghna, meta jkun hemm ammissjoni huwa xi ftit jew wisq odjuz appell minn piena sakemm din tirrientra fil-limiti li tipprefiggi il-ligi. Dan huwa hekk peress illi min jammetti jkun qieghed jassumi r-responsabilita tad-decizjoni li jkun ha u jirrimetti ruhu ghal kull decizjoni dwar piena li l Qorti tkun tista' tasal ghaliha.*

Naturalment dan ma jfissirx li din il-Qorti u Qrati ohra ta' appell ma jidhlux f' ezami akkurat tac-cirkostanzi kollha biex jaraw jekk il-piena nflitta kenitx eccessiva jew le. M' huwiex normali pero', li tigi disturbata d-diskrezzjoni ta' l-ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi u ma jkun hemm xejn x' jindika li kellha tkun inqas minn dik li tkun inghatat.

2. Illi pero jekk il-Qorti tal-Appell tara li l-piena inflitta ma kienitx taqa' fil-parametri legali, jekk kienet zbaljata fil- principju (*wrong in principle*) jew kienet manifestament eccessiva (*excessive or manifestly excessive*) din il-piena ghandha tigi mibdula;

3. L-esponenti jissottomettu li meta tqis ic-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz b' mod in generali kif ukoll ic-cirkostanzi partikolari ta' l-appellanti, il-piena ta' sitt xhur prigunerija hija wahda eccessiva u esagerata;

4. Illi fil-fatt il-piena erogata minn l-ewwel Qorti kienet sproporzjonata u eccessiva filwaqt li setghu gew suggetti ghal piena hafna aktar ekwa u gusta tenut kont li huma minorenni;

5. Illi dan qed jintqal stante li l-Qorti ma ikkunsidratx l-**artikolu 37 tal-Kap 9** li jghid;

> 37. (1) *Il-minuri ta taht is-sittax-il sena jkun ukoll ezenti minn responsabbilita' kriminali ghal kull att jew nuqqas maghmul minghajr hazen.*
>
> *(2) Fejn l-att jew nuqqas maghmul minn minuri minn erbatax-il sena sa sittax-il sena jsir b' hazen u fil kaz ta minuri minn sittax-il sena sa tmintax-il sena, il-piena applikabbli ghal reat ghandha titnaqqas bi grad jew tnejn.*

6. Illi ghalhekk jidher car li l-Qorti tal-Magistrati ma applikatx dan l-artikolu u ma ikkunsidratx li l-piena **<u>kellha</u>** tizel bi grad jew tnejn;

7. Illi jidher ukoll huwa car li l-Qorti lanqas ikkonsidrat l-artikolu **6 tal-Kap 446** tal-Ligijiet ta' Malta;

> *6. (1) Il-qorti tista' tqabbad lid-Dipartiment Jipprepara rapport ta' qabel is-sentenza, qabel ma thaddan xi fehma dwar kemm ikun adatt li xi hati jinghata sentenza ta prigunerija, sentenza sospiza jew xi mizura ohra permessa mill-ligi fuq wiehed jew iktar minn dawn l-ordnijiet li gejjin:*
>
> *(a) ordni ta' probation; jew*
> *(b) ordni ta' sorveljanza b' sentenza sospiza:*
>
> Izda, hlief fil-kaz ta' proceduri sommarji ghal reati li jaqghu taht il-gurisdizzjoni tal-Qorti tal-Magistrati bhala qorti ta' gudikatura kriminali taht l-artikolu 370(1) tal Kodiči Kriminali, il-Qorti ghandha dejjem tqabbad li jsir rapport ta' qabel is-sentenza qabel ma tittratta ma' xi hati taht it-tmintax-il sena

li jkun ghamel reat punibbli bi prigunerija jew qabel ma tohrog xi ordni ta' servizz fil-komunità jew ordni ta' probation u servizz.

7. Illi bla pregudizzju ghal dan, l-piena fil-kwantita taghha kif ukoll fil-kwantu ma tohloqx bilanc bejn l-aspett retributtiv u dak riformattiv skont il-gurisprudenza lokali.

8. Illi l-appellanti ma humiex kriminali izda huma refugjati li qed jipprovaw isibu hajja ahjar;

9. Illi l-appellanti ma humiex ta' karattru refrattarju u b' hekk setgha kien aktar facli ghal dik il-Qorti li timponi piena alternattiva ghal dik ta' prigunerija effettiva;

10. Inoltre kien hemm episodji ohra fejn il-Qorti tal-Magistrati imponiet pieni ferm anqas gravi fkawzi fejn ma kien hemm ebda ammissjoni bikrija u fejn l-akkuži kienu jissuperaw bil-bosta s-serjeta tal-akkuzi ta' uzu ta' dokument iffalsifikat.

11. Illi finalment l-appellanti huma zewg minorenni u bil-piena kalcerarja li giet imponuta fuqhom ma hu se jibbenifika hadd.

Semghet il-partijiet jitrattaw ir-rikors nhar is-16 ta' Dicembru 2021.

Ikkunsidrat,

Illi dan l-appell huwa limitat għall-piena fejn l-appellanti pprovdew lill-Qorti bir-ragunijiet ghalfejn ma qablux mal-piena mposta fuqhom. Ghalhekk dan huwa appell iffukat fuq il-piena li ġiet erogata fil-konfront tal-appellanti wara li kienet registrata ammissjoni inkondizzjonata ghall-imputazzjonijiet kollha ammessi mill-istess appellanti.

F'appelli ta' dan il-generu, il-gurisprudenza Maltija hija cara daqs il-kristal. Hawnhekk din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulzija vs Mohamad Hamed Mohamad**[1] li ghamlet referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Serag F. H. Ben Abid**[2] fejn intqal is-segwenti :

> *Issa fit-termini tal-gurisprudenza ormai kostanti tal-Qrati taghna, meta jkun hemm ammissjoni huwa xi ftit jew wisq odjuz appell minn piena sakemm din tirrientra fil-limiti li tipprefiggi l-ligi. Dan huwa hekk peress illi min jammetti jkun qieghed jassumi r-responsabilita` tad-decizjoni li jkun ha u jirrimetti ruhu ghal kull decizjoni dwar piena li l-Qorti tkun tista' tasal ghaliha. Naturalment dan ma jfissirx li din il-Qorti u Qrati ohra ta' appell ma jidhlux f'ezami akkurat tac-cirkostanzi kollha biex jaraw jekk il-piena nflitta kenitx eccessiva jew le. Mhuwiex normali pero`, li tigi disturbata d-diskrezzjoni ta' l-ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika li kellha tkun inqas minn dik li tkun inghatat.*

Issa kif imfisser fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Tarquin Vella**,[3] il-ġustifikazzjoni tal-piena fl-ezercizzju tad-Dritt Penali modern hija ppernjata fuq tliet prinċipji kardinali u tiffoka fuq tliet effetti prinċipali, jiġifieri l-effett:

(a) Retributtiv;
(b) Preventiv; u
(c) Riedukattiv jew rijabilitattiv tal-piena.

[1] Deciza mill-Qorti tal-Appell nhar il-25 ta' Novembru, 2021.
[2] Deċiża nhar l-4 ta' Diċembru 2003.
[3] Deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali nhar il-15 ta' Settembru, 2020.

Fis-sentenza fl-ismijiet **il-Pulizija vs Gilbert Bezzina**,[4] din il-Qorti enfasizzat is-segwenti:

> *'L-aspett retributtiv tal-piena huwa, skont il-gurista Francesco Carnelutti, dak li jservi biex jirristabbilixxi moralment is-sitwazzjoni ghal kif kienet qabel ma sehhet il-hsara bil-kommissjoni tar-reat. Il-hati jrid jaghmel tajjeb ghall-azzjoni vjolattiva tad-dritt penali kommessa minnu u li tkun kisret il-paci u trankwillita' socjali.*
>
> *L-aspett preventiv tal-piena huwa dak li jrid jassigura li l-piena tkun strument li bih, grazzi għal biza li s-sanzjoni li tkun tista' tinghata tohloq f'mohh il-persuni, b'mod li dak li jkun jerga jahsibha darbtejn qabel ma jikkommetti reat. Fi kliem iehor, minabba l-biza li tehel il-piena, persuna tigi mgeghela tixtarr sew il-konsegwenzi t'eghmilha qabel ma twettaq l-att hkriminuż. L-effett preventiv ghalhekk huwa duplici: wiehed ta' natura generali u l-iehor ta' natura specjali.*
>
> *L-effett preventiv generali huwa dak li bis-sahha tal-ligi penali li tistabbilixxi l-piena, l-kollettivita tigi kemm jista' jkun mizmuma milli tikkommetti reati minhabba l-biza li tinkorri fil-piena jekk tinstab hatja. Aktar ma dik il-piena tigi applikata fil-prattika, aktar dak l-effett preventiv generali jkun lahaq il-mira tieghu. L-aspett preventiv specjali huwa dak li japplika ghall-hati innifsu, li jkun esperjenza fuqu personali l-effetti tal-piena, b'mod li darb'oħra jerga jahsibha sew qabel ma jagħzel li jikser il-Ligi. Jekk il-kollettivita titlef din il-biza mill-piena minhabba li l-Ligi penali tibda' titnaqqar fil-kwalita jew kwantita tal-piena jew inkella minhabba li l-pieni ma jigux applikati bir-rigorosita dovuta ghall-fattispecie tal-kaz, allura ma jkun hemm xejn li jgiegħel lill-kollettivita milli tiddezisti ghax jekk tiddelinkwi minghajr konsegwenza jew b'konsegwenza zghira, isir konvenjenti ghall-*

[4] Deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali nhar il-16 ta' Ottubru, 2020.

kollettivita' li tiddelinkwi. Dan iwassal ghal proliferazzjoni ta' delinkwenza b'konsegwenzi nefasti ghall-interessi tal-istess kollettivita'. Il-kollettivita' allura tehtieg li l-piena jkollha aspett preventiv li jkun effettiv u effikaci mehtieg ghall-ezistenza pacifika tal-istess kollettivita. Altrimenti, il-kollass.

Finalment hemm l-aspett riedukattiv u rijabilitattiv tal-piena, li tikkoncentra mhux daqstant fuq l-aspett tal-htija specifika tal-hati u li ghaliha tkun immirata l-azzjoni repressiva tal-piena, daqskemm fuq l-aspett ta' trattament terapewtiku individwali, immirat lejn ir-rijabilitazzjoni tal-hati li hu proprju dak li jikkoncerna lil din il-Qorti specjalmet fil-kaz ta' reati kommessi minn teenagers kif inhu dan il-kaz. Dan l-aspett rijabilitattiv huwa krucjali ghall-kollettivita in kwantu jghin lill-hati jghaddi minn process ta' riforma tieghu innifsu biex jghinu jinqata' mir-ragunijiet u l-kundizzjonijiet li jkunu wasluh biex jiddelinkwi, billi jaghraf iqum fuq saqajh, billi jibni hajtu mill-gdid u ma jibqax aktar ta' theddida ghas-socjeta' bhal meta kien filmument meta jkun iddelinkwa.

F'dan il-kuntest il-piena ghandu jkollha effetti riedukattivi u korrezzjonali fuq il-hati. Izda aktar minn hekk il-hati ghandu jkollu dawk l-istrutturi mahsuba mill-Istat biex ikun jista' jwettaq dan il-perkors rijabilittativ u jigi mghejjun itejjeb l-imgieba tieghu b'mod li ghalhekk ikun jista' jerga jigi reintegrat fis-socjeta, billi jigi riedukat, imħeggeg jizviluppa t-talenti u l-abbiltajiet tieghu, inkoraggit jahdem biex ikollu biex jerga jibni hajtu, jkollu biex jghix dicenti, ma jkollux ghalfejn jiddelinkwi u jkollu wkoll minn fejn ghad-danni li jkun ikkawza b'eghmilu. F'dan is-sens allura Carnelutti jtenni li l-piena hija distinta mill-kastig, ghalkemm ghandha effikacja repressiva.'

Il-gurisprudenza prevalenti tghallem li meta Qorti tigi biex terroga piena trid tiehu kont tac-cirkostanzi kollha li jsawru l-kaz, jigifieri dawk tal-vittmi, l-interessi tal-komunita' kollha kemm hi, kif ukoll dawk tal-hati. F'dan is-sens, kemm il-gurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliza tistabbilixxi li fl-eżercizzju ta' revizjoni imholli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistharreġ appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis ic-cirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setghet kienet f'qaghda li tara, kif ukoll, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-Ewwel Qorti.

Kif ġie mistqarr mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawza fl-ismijiet **The Republic of Malta vs. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek**[5] :

> *"It is clear that the first Court took into account all the mitigating as well as the aggravating circumstances of the case, and therefore the punishment awarded is neither wrong in principle nor manifestly excessive, even when taking into account the second and third grounds of appeal of appellant Melek. As is stated in Blackstone's Criminal Practice 2004 (supra):*
>
> *The phrase 'wrong in principle or manifestly excessive' has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal's general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other dispositions appropriate to the case. Thus in Nuttall (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, 'This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, though they may appear heavy to individual*

[5] Deciza mill-Qorti Kriminali (Sede Superjuri) nhar il-25 ta' Awwissu, 2005.

judges' (emphasis added). Similarly, in Gumbs (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: '...that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle." Both Channell J in Nuttall and Lord Hewart CJ in Gumbs use the phrase 'wrong in principle'. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to 'wrong in principle') words to the effect that the sentence was 'excessive' or 'manifestly excessive'. This does not, however, cast any doubt on Channell J's dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed."

Din hija ukoll l-posizjoni li qed tittiehed konsistentement minn din il-Qorti kemm fil-kompetenza taghha Superjuri kif ukoll Inferjuri. (Ara wkoll **<u>'Il-Pulizija vs Mohamed Berkouk, Maalem Abderrahmane, Lazhari Zamouche</u>'**).[6]

Fis-sentenza fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Dailin Bennetti</u>**,[7] din il-Qorti qalet hekk:

*'Kif intqal aktar il-fuq fl-appell **Kandemir** u li ġie wkoll imbagħad ribadit fl-appell superjuri Ir-**Repubblika ta' Malta vs. Marco Zarb**, deċiża nhar il-15 ta' Diċembru 2005, din il-Qorti bħala Qorti ta' appell ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ewwel istanza <u>sempliċiment għaliex kienet tippreskrivi piena li kienet għola minn dik li din il-Qorti kif komposta kienet kieku tagħti kieku kienet hi li qegħda teroga l-piena</u>. Biex l-appell jirnexxi, kien meħtieġ li l-appellant juri li*

[6] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-22 t' Ottubru, 2019.
[7] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-1 ta' Settembru, 2020.

l-piena mogħtija mill- Qorti tal-Maġistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-kaz. ***Din il-Qorti ma tinterferix ma pieni li ma jkunux jidhru li huma żbaljati fil-prinċipju, għalkemm ikunu jidhru li huma pieni ħorox għal xi Ġudikanti. Biex piena mogħtija minn Qorti tal-Ewwel Istanza tkun tista' tiġi mibdula jrid jiġi pruvat li kien hemm xi żball fil-prinċipju meta ġiet emanata dik il-piena.'***

Bhala qorti ta' revizjoni, normalment ma tiddisturbax id-diskrezzjoni ezercitata mill-Ewwel Qorti fl-applikazzjoni tal-piena, sakemm dik il-piena ma tkunx tezorbita mill-parametri tal-ligi jew ma tkunx manifestament wahda esagerata u hekk kif rifless fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs John Gauci**.[8]

Kif ġie ritenut fis-sentenza Ir-**Repubblika ta' Malta vs. Carmen Butler:**[9]

"Fil-verita`, dawn il-principji huma rifless tal-principju l-iehor li meta jkun hemm sentenza li tigi appellata mill-hati, il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tiddisturbax il-piena erogata mill-ewwel qorti sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirrizultax li l-ewwel qorti tkun naqset milli taghti importanza lil xi aspett partikolari tal-kaz (u anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti) li kien jincidi b'mod partikolari fuq il-piena. S'intendi, kif diga` nghad, "sentencing is an art rather than a science" (Ara wkoll ***"Ir-Repubblika ta 'Malta vs. Bernard sive Benny Attard****)"*

[8] Deciza nhar is-26 ta' Marzu, 2009 (Ara ukoll "Ir-**Repubblika ta' Malta vs. David Vella" [14.6.1999], "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Eleno sive Lino Bezzina" [24.4.2003] u ohrajn***)***.
[9] Deciza mill- Appell Kriminali (Sede Superjuri) nhar is-26 ta' Frar, 2009.

<u>Din il-Qorti taghmilha cara illi wiehed ma jistax jippretendi xi precizjoni matematika jew identita` perfetta fit-tqabbil tal- fatti ta' kaz ma' iehor jew tal-piena erogata.</u>[10]

Il-gurisprudenza ewlenija f'dan il-kuntest, tghallimna illi meta Qorti tigi biex terroga piena trid tiehu kont **<u>tac-cirkostanzi kollha</u>**[11] li jsawru l-kaz. F'dan is-sens, kemm il-gurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliza tistabbilixxi li fl-ezerċizzju ta' reviżjoni imholli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistharreg appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis ic-cirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setghet kienet f'qaghda li tara, kif ukoll, skont kif imsemmi fis-sentenza Butler tqis anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-Ewwel Qorti.

Ikkunsidrat:

F'dan il-kaz l-appellanti rregistraw ammisjoni fil-prezentata u ghalhekk iddikjaraw lilhom innfushom hatja ghall-akkuzi migjuba kontrihom li jinkludu l-falsifikazzjoni u/jew l-uzu ta' passaport iffalsifikat. L-aggravju taghhom huwa wiehed u cioe' li l-piena errogata fil-konfront taghhom hija wahda eccessiva u dan stante l-fatt illi t-tnejn li huma ghadhom minuri. Ghal din ir-raguni, l-Ewwel Qorti **<u>kellha</u>** tassattivament tirriduci l-piena kontrihom bi grad jew bi tnejn u dan kif jistipula Artikolu 37(2) tal-Kodici Kriminali li jghid:

> *"Fejn l-att jew nuqqas magħmul minn minuri minn erbatax-il sena sa sittax-il sena jsir b'ħażen u <u>fil-każ ta' minuri minn sittax-il sena sa tmintax-il sena</u>, il-piena applikabbli għal reat <u>**għandha** titnaqqas bi grad jew tnejn.</u>"*

---

[10] Enfasi ta' din il-Qorti.
[11] Enfasi ta' din il-Qorti.

Dan infatti sar f'diversi sentenzi simili, fejn l-Ewwel Qorti naqqset il-piena fil-konfront ta' minuri bi grad jew bi tnejn. (Ara fost ohrajn **L-Ufficjal Principali tal-Immigrazzjoni vs Asim Anur; Mohamed Abubaker Abubaker**[12] u **Il-Pulizija vs Ibrahime Chariy; Foufane Moussa**[13])

Rinfaccat b'dawn l-akkuzi, flimkien mal-appellanti, kien hemm akkuzat ukoll individwu iehor li rrizulta li kien maggorenni. Ghaldaqstant, kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Abdu Ruhman Abbas; Ghogal Hussein**:[14]

> *5. Issa meta l-ewwel Qorti erogat piena ta' sitt xhur prigunerija fil-konfront tal-imputat jista' jfisser illi kkundannatu ghall-massimu tal-piena meta mnaqqsa b'zewg gradi pero' dan ma indikatux fis-sentenza taghha u fl-istess waqt lanqas hu logiku li jkun konkluz hekk fir-ricerka ghal dak li seta' kien il-hsieb tal-ewwel Qorti. Dan ghaliex altrimenti ifisser illi ghall-ko-imputat applikat il-minimu tal-piena erogabbli minkejja li huwa maggorenni mwieled fl-1992 filwaqt illi fil-konfront tal-imputat minorenni applikat i-lmassima tal-piena mnaqqsa meta t-tnejn kkomettew l-istess delitt. Huwa ghalhekk bil-wisq evidenti illi l-ewwel Qorti ma naqqsitx il-piena fil-konfront tal-imputat appellant kif diretta mill-artikolu 37(2) tal-Kodici Kriminali;*

L-istess haga ezatt sar fil-kaz odjern fejn l-Ewwel Qorti ikkundannat it-tlett imputati sitt xhur prigunerija effettiva kull wiehed, minghajr ma applikat dak stipulat f'Artikolu 37(2) sucitat ghall-appellanti odjerni.

Ikkunsidrat:

---

[12] Deciza mill-Qorti tal-Magistrati Malta bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali nhar l-1 ta' Gunju, 2020.
[13] Deciza mill-Qorti tal-Magistrati Malta bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali nhar is-16 ta' Marzu, 2021.
[14] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-30 ta' Novembru, 2020.

Din il-Qorti rrizultalha f'dawn il-proceduri illi l-appellanti huma minuri li dahlu Malta mhux akkumpanjati mill-genituri taghhom jew minn xi hadd li legalment hu responsabbli ghalihom. Artiklu 2 (l) tad-Direttiva 2011/95/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar standards għall-kwalifika ta' ċittadini nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr stat bħala benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali, għal stat uniformi għar-refuġjati jew għal persuni eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja, u għall-kontenut tal-protezzjoni mogħtija tiddifenixxi minuri mhux akkumpanjat bhala

> *"minuri li jasal fit-territorju tal-Istati Membri mhux akkumpanjat minn adult responsabbli għalih jew/għaliha sew jekk bil-liġi jew bil-prattika tal-Istat Membru kkonċernat, u sakemm hu mhuwiex jew/hi mhijiex effettivament fil-kura ta' persuna bħal din; għandha tinkludi minuri li jitħalla mhux akkompanjat wara li hu/hi jkun daħal/tkun daħlet fit-territorju tal-Istati Membri;"*

Il- *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum*[15] jghidu hekk dwar minuri mhux akkumpanjati f'dawn ic-cirkostanzi: '***unaccompanied children have often had little or no choice in the decisions that have led to their predicament and vulnerability.***'

Il-Qorti Ewropeja tad-Drittijiet tal-Bniedem fis-sentenza fl-ismijiet **Abdullahi Elmi and Aweys Abubakar v. Malta** qalet is-segwenti:[16]

> *"113. The Court observes that in the applicants' case the aforementioned conditions persisted for a period of around eight months, during which no specific arrangements were made for the applicants as migrants awaiting the outcome of their age-assessment*

[15] Frar 2017, Office of the United Nations High Commissioner for Refugees Geneva.
[16] App no. 25794/13 and 28151/13 deciza nhar 22 ta' Frar, 2017.

> *procedure (whose status as minors was later confirmed).* ***The Court reiterates that the applicants, as asylum-seekers, were particularly vulnerable because of everything they had been through during their migration and the traumatic experiences they were likely to have endured previously (see M.S.S., cited above, § 232). Moreover, in the present case the applicants, who were sixteen and seventeen years of age respectively, were even more vulnerable than any other adult asylum seeker detained at the time because of their age*** *(see, a contrario, Mahamed Jama, cited above, § 100)."*

Din il-Qorti ma tistax ma tiehux in konsiderazzjoni dawn il-punti meta tigi biex tikkunsidra l-piena li hija ghandha taghti lill-appellanti u dan stante l-vulnerabbilta' taghhom kif gie ndikat *supra*. Oltre minn hekk, issir referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Rabia Yavuz u Muzekka Deneri**[17] fejn meta rriformat is-sentenza, il-Qorti, hadet in konsiderazzjoni il-minuri dipendenti fuq l-ommijiet. Fil-kaz odjern, din il-Qorti ghandha zewg subien minuri quddiemha, li minkejja li suppost ghadhom dipendenti huma fuq il-genituri taghhom jinsabu go pajjiz barrani, minghajr il-genituri taghhom u rinfaccati b'dawn il-proceduri. Din il-Qorti tishaq ghalhekk illi ghandha tinghata konsiderazzjoni illi l-appellanti huma minuri u esperjenza karcerarja ma ssarraf ghal xejn hlief trawma li taffetwalhom hajjithom.

Ghaldaqstant, fic-cirkostanzi, din il-Qorti kkunsidrat illi minuri f'dawn is-sitwazzjonijiet huma aktar vulnerabbli u suxxettibbli ghal traffikar u sfruttament u ghalhekk in vista dak kollu sucitat u in vista l-fedina netta taghhom kif ukoll li kkoperaw mal-pulizija, qeghda tiddeciedi li tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti li fiha l-appellanti nstabu hatja tal-imputazzjonijiet dedotta kontra taghhom u tibdilha billi thassarha f'dik il-parti li biha kienu kkundannati ghal terminu ta' prigunerija ta' sitt xhur u minflok, wara li rat il-fedina

[17] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-6 t' Awwissu, 2021.

penali taghhom u tenut kont li huma minuri, b'applikazzjoni tal-artikolu fit-termini tal-artikolu 7 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, qed tqieghed lill-appellanti taht Ordni ta' Probation ghall-perjodu ta' sena mil-lum.

Il-Qorti spjegat fi kliem car l-obbligi taghhom naxxenti minn din is-sentenza kwantu l-Ordni ta' Probation u ordnat li kopja ta' din is-sentenza tintbaghat lid-Direttur Servizzi tal-Probation.

(ft) Dr. Consuelo Scerri Herrera
Imhallef

Vera kopja

Nadia Ciappara
Deputat Registratur

Qorti tal-Appelli Kriminali

Dottor Consuelo Scerri Herrera LL D
Imhallef

Il-Pulizija
Spettur Christian Abela
Vs

Firas Ale (21M-009)
Muhamed Teqer (21M-012)
ommisses

ORDNI TA' PROBATION
[Artikolu 7(1) tal-Kap 446 tal-Ligijiet ta' Malta]

Seduta ta' llum 22 ta' Dicembru 2021

Billi b'sentenza moghtija llum fil-kawza fl-ismijiet fuq premessi l-imsemmija persuna mputata **Firas Ale** ta' 16 il-sena, Nazzjonalita Sirjana, iben Ale u Haia, imwieled Daraa nhar il-31/08/2005 u prezentament jirrisjedi gewwa HTV u detentur ta' numru tal-Pulizija 21M-009, **Muhamed Teqer** ta' 17 il-sena, Nazzjonalita Sirjana, iben Teqer u Shadia, imwieled Daraa nhar l-01/01/2004 u prezentament jirrisjedi gewwa HTV u detentur ta' numru tal-pulizija 21M-012 tigi mpoggija taht Ordni ta' Probation ai termini tal-artikolu 7(1) tal-Kap 446 tal-Ligijiet ta' Malta ghal perjodu ta' sena (1)sena mill-lum.

Wara li kkunsidrat li jkun xieraq li jsir dan l-Ordni ta' Probation;

Wara li fissret bi kliem car l-effetti ta' dan l-Ordni ta' probation lil persuni mputati, inkluz l-htigijiet mizjuda skond s-sub artikolu 7(1) tal-Kap 446 w innutat li l-istess persuni mputati wrew li trid thares l-htigijiet ta' din l-istess Ordni;

Tordna lil persuni imputati jitqieghdu taht ordni ta' probation ghal perjodu ta' sena (1) snin mill-lum taht dawn il-htigijiet:

1. Illi matul dan il-perjodu l-persuni mputati ghandhom ggibu ruhhom tajjeb, jghaddu hajja ta' bzulija u joqghodu ghad-direttivi kollha tal-Probation Officer, inkluz kull direttivi li l-Probation Officer jhossu li jkunu necessarji sabiex ma jiffrekwentax certu postijiet u/jew certi nies;

2. Illi l-persuni mputati ghandhom jibqghu zzommu kuntatt kontinwu mal-istess Probation Officer skond d-direttivi li dan jaghtiha minn zmien ghal zmien u partikolarment hija ghandha, jekk l-Probation Officer jkun irid hekk, jircievu zjarat f-o0pen tent centre;

3. Illi l-persuna mputati ghandhom minnufih igharrfu lil Probation Officer b'kull tibdil ta' residenza u/jew xoghol taghhom;

4. Illi l-persuni mputati ghandhom jidhru quddiem il-Qorti flimkien mal-istess Probation Officer kull erbgha xhur fid-data w il-hin li jigu komunikati lilhom mill-istess Probation Officer bl-iskop li l-Qorti jkollha rapport dwar l-andament u l-imgieba tal-persuni minuri mputati; u

Tordna li kopja ta' din l-Ordni tinghata lil hati u lid-Direttur inkarigat mill-Ufficju tal-Probation Services.

……………………………..

Consuelo Scerri Herrera LL D
Imhallef

……………………………
Firas Ale

………………………………
Muhamed Teqer

………………………….
Nadia Ciappara
Deputat Registratur